

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University

ISSN 2522-4743

*Матеріали III Інтернет-конференції
«ІНОЗЕМНА МОВА У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ
СПЕЦІАЛІСТІВ: ПРОБЛЕМИ ТА СТРАТЕГІЇ»*

*III Internet Conference Proceedings
"FOREIGN LANGUAGE IN PROFESSIONAL TRAINING
OF SPECIALISTS: ISSUES AND STRATEGIES"*

*ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
[Електронний ресурс]
ONLINE BOOK OF ABSTRACTS*

*20 лютого 2019
February 20, 2019*

Кропивницький – 2019
Kropyvnytskyi – 2019

process by clarifying meaning and performance effectiveness; and in post listening stage, students reflected listening purpose by determining whether listening result accepted or not accepted [1].

Multimedia is a combination between sight and auditory. Learning media is applied interactive multimedia. It was called learning media because it was well designed to stimulate thinking, feeling, attention, and will of the students so learning process happened. Besides, learning media is one of dominant aspects after learning method which can improve learning process and achieve high learning result [5, p.2]. Because of that, interactive multimedia design was made suitable with learning model development.

REFERENCES

1. Arno, Journal of Language Teaching and Research, Vol. 5, No. 1, pp. 63-69, January 2014
2. Field, J., Listening in the Language Classroom. Cambridge: Cambridge University Press (2009).
3. Morris, Anton C. et. al.. College English. New York: Harcourt Boace & Word, Inc. (1969)
4. Ockey, G.J., "Construct Implications of Including Still Image or Video in Computer Based Listening Test". Language Testing, 24 (4), 517-537. (2007)
5. Sudjana, N. & A. Rivai., Media Pengajaran. Bandung: Sinar Baru Algesindo. [23] Sutari, I. et. al. (1997). Menyimak. Jakarta: Depdikbud. (2007).

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНТЕКСТНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПИСЬМОВОМУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Валентина Стрілець (м. Полтава, Україна)

Формування у майбутніх бакалаврів філології компетентності в письмовому науково-технічному перекладі має відбуватися на основі підходів – ключових позицій, які визначають стратегію відповідного процесу навчання. Серед підходів, релевантних для формування тих чи інших компетентностей студентів цієї категорії, науковці, зокрема О. В. Гребенщикова, А. С. Леонова, О. В. Попова, Ю. В. Троїцька, виділяють контекстний підхід. Під контекстом розуміють відображену в свідомості людини систему внутрішніх і зовнішніх факторів й умов її поведінки і діяльності в конкретній ситуації, яка визначає смисл і значення цієї ситуації як цілого, а також її компонентів [1, с. 1].

Розглянемо, як реалізуються запропоновані А. А. Вербицьким [1, с. 4] принципи цього підходу для формування у майбутніх бакалаврів філології компетентності в письмовому науково-технічному перекладі.

1) Принцип психолого-педагогічного забезпечення особистісно-смиислового включення студента в процес учіння підкреслює особистісну значущість запропонованого завдання для студента та усвідомлення його важливості для майбутньої професійної діяльності, що забезпечується за умови високого пізнавального інтересу до змісту навчального матеріалу: його тематики (наприклад, походження, розвідка, видобування, транспортування, зберігання,

переробка нафти й газу тощо в межах модуля «Переклад у нафтогазовій галузі») та відповідної термінології.

2) Принцип послідовного моделювання в навчальній діяльності студентів цілісного змісту, форм й умов професійної діяльності фахівців передбачає створення в процесі фахової підготовки майбутніх письмових перекладачів квазі-професійного середовища, яке в сучасних умовах базується на використанні засобів інформаційно-комунікаційних технологій як загального, так і професійного призначення (баз даних, тезаурусів, електронних словників, корпусів текстів і програм-конкордансів, засобів машинного й автоматизованого перекладу текстів), а також поступове залучення студентів до виконання реальних перекладацьких проєктів як у навчальному закладі (переклад проспектів, інформаційних листів, програм конференцій, наукових статей, анотацій, презентацій тощо), так і поза його межами: надання перекладацьких послуг для підприємств певної галузі, наприклад, нафтогазової (переклад веб-сайтів, інструкцій, специфікацій, проєктної документації тощо).

3) Принцип проблемності змісту навчання і процесу його розгортання спирається на той факт, що кожне перекладацьке завдання є проблемним за своєю суттю, оскільки передбачає не один варіант вирішення. У психологічному плані його виконання активізує такі розумові операції, як аналіз, зіставлення, порівняння, синтез, абдукцію (висунення і спростування гіпотез), а також вимагає гнучкості й критичності мислення. У методичному плані викладач має розробити комплекс вправ і завдань з поступовим їх ускладненням завдяки підвищенню ступеня проблемності і мінімізації керування з боку викладача.

4) Розглядаючи принцип адекватності форм організації учіння студентів цілям і змісту навчання, зазначимо, що ціль навчання в межах нашого дослідження – формування компетентності в письмовому науково-технічному перекладі, а саме білінгвальної, екстралінгвістичної, операціональної (власне перекладацької), текстотипологічної, інформаційно-технологічної, навчально-стратегічної й особистісної компетенцій, а також відповідний зміст (його предметний і процесуальний аспекти) передбачають більшу питому вагу самостійної позааудиторної роботи в індивідуальному, парному й груповому режимах (за критерієм кількості учасників), а також з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (за критерієм засобів навчання).

5) Провідна роль спільної діяльності, діалогічного спілкування й міжособистісної взаємодії суб'єктів освітнього процесу є сучасною освітньою парадигмою, згідно з якою викладач виконує роль консультанта, радника, організатора переважно парної й групової роботи студентів над вирішенням перекладацьких завдань проблемного характеру. Зазначимо, що дотримання цього принципу сприятиме формуванню соціально-комунікативної субкомпетенції майбутніх перекладачів.

6) Педагогічно обґрунтоване поєднання нових і традиційних педагогічних технологій навчання передбачає застосування проблемного навчання, ділової

гри, методу проектів, технології «портфоліо», кейс-методу, зокрема його модифікованого варіанту – методу електронного кейсу.

7) Згідно з принципом відкритості, для досягнення цілей навчання і виховання можуть використовуватися педагогічні технології, запропоновані в межах інших підходів (у нашому дослідженні – особистісно-діяльнісного, компетентнісного, комунікативно-когнітивного й культурологічного), та емпіричний досвід викладачів.

8) Врахування індивідуально-психологічних особливостей кожного студента – це універсальний принцип таких сучасних антропоцентричних дидактичних підходів, як особистісно-діяльнісний, аксіологічний і суб'єктний. У процесі навчання письмового перекладу викладач має враховувати мотиви студентів (пізнавальний, процесуальний, естетичний, прагматичний, мотив професійного досягнення [2, с. 99]); приналежність до когнітивно-лінгвістичного, комунікативно-мовленнєвого чи змішаного типу; психофізіологічні особливості пам'яті, сприйняття, розуміння, уваги; ступінь інтелектуального розвитку.

9) Єдність навчання і виховання особистості професіонала передбачає розвиток у майбутнього перекладача регулятивної й вольової сфери. Перша включає його готовність діяти в екстремальних умовах, стійкість до інтенсивного розумового напруження, а також уміння регулювати й контролювати свій освітній / виробничий процес, організувати своє робоче місце, ефективно розподіляти час, сили, дотримуватися термінів виконання. Друга охоплює такі якості як цілеспрямованість, наполегливість, рішучість, упевненість, організованість, самодисципліна, зібраність, здатність доводити розпочату справу (наприклад, перекладацький проект) до кінця [2, с. 101]. Крім того, у майбутнього перекладача мають бути сформовані такі морально-етичні якості, як почуття відповідальності за якість власної праці; об'єктивність та надійність; скромність, ввічливість, дотримання конфіденційності [3, с. 176].

Реалізація контекстного підходу через дотримання представлених принципів сприятиме ефективному формуванню у майбутніх бакалаврів філології компетентності в письмовому науково-технічному перекладі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Вербицкий А. А. Контекстный подход к иноязычной подготовке студентов. *Вестник Пермского национального исследовательского политехнического университета*. 2004. С. 1–8. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/kontekstnyy-podhod-k-inoyazychnoy-podgotovke-studentov>.
2. Стрілець В. В. Психологічна модель студента – майбутнього письмового перекладача. *Вісник КНЛУ. Серія: педагогіка і психологія*. 2018. № 29. С. 96–104.
3. Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності: підручник для студ. вищих заклад. освіти за спеціальністю «Переклад». Вінниця: Нова книга, 2013. 376 с.